

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

15.søndag i treenighetstiden – 17.september 2017

Prekentekest: Mika 6,6-8

Lesetekst I: Fil 1,9-11

Lesetekst II: Matt 5,38-48

Menneske, hva krever Herren av deg?

En gang for mange, mange år siden var jeg sammen med noen venner og besøkte en felles venn som var prest i Sverige. På hans hjemmekontor over arbeidspulten oppdaget jeg et lite oppheng med hebraiske bokstaver på. Siden hebraisk er et av språkene jeg er blitt velsignet med å lære, nærmet jeg meg pulten for å se hva som skjulte seg bak de sirlige hebraiske bokstavene.

Det sto:

*«Menneske, Herren har jo sagt deg hva godhet er,
og hva som kreves av deg:
at du skal gjøre det som er rett,
vise trofast kjærlighet
og vandre ydmykt med din Gud».*

Sitatet var hentet fra Mika 6,8. Jeg kan ennå huske følelsen av å lese disse linjene, enda det ligger over 30 år tilbake i tid. Og for 15. søndag i treenighetstiden er altså det prekentekestet. Disse korte og mettede ordene, som er enda kortere på hebraisk enn de er på norsk, sier så uendelig mye: Vi skal gjøre rett, vise trofast kjærlighet og vandre ydmykt med Gud. Det var et flott trekløver-motto å ha over sin prestegjerning.

Disse ordene har på mange måter prentet seg inn i hukommelsen min. Men ordene burde ikke bare være et motto og en lykt over en prestegjerning. Disse ordene er like viktige for hver enkelt av oss. Rettferdighet, kjærlighet og ydmykhet er noen av Åndens frukter. De er blant fruktene som følger et liv der Kristus er sentrum.

Det hjelper lite med offer av mange slag slik Det gamle testamentet befaler, om hjertet ikke er med. Slik var problemstillingen i det gamle Israel. I dag ville vi kanskje si at det hjelper lite med gudstjenester, møter og bibellesning om det kun blir en ytre handling uten indre liv, uten en forbindelse til hjertet. Jakob, Herrens bror, kaller det for død tro: «Hva hjelper det om noen sier at han har tro, når han ikke har gjerninger? ... Har ikke troen gjerninger, så er den rett og slett død» (Jak 2,14.17).

Ditt liv roper så høyt

«Ditt liv roper så høyt at jeg kan ikke høre hva du sier», blir det ofte sagt. Eksempelets makt er stor. Vi som tror, er Jesu føtter og hender, ører og øyne. Vi skal hjelpe til med å bringe rettferdighet i en verden ofte preget av korrupsjon og urettferdighet. Vi skal vise kjærlighet der hatet og mørket har fått for stor innpass. Vi skal være ydmyke overfor livets mange store og små spørsmål, for ingen av oss er bedre enn noen annen; vi er alle skapt i Guds bilde.

Å gjengjelde ondt med godt

I dagens lesetekst fra Matt 5 står det skrevet om noen av de kristne idealene eller dydene. De skinner imot oss fra teksten. Jeg har mange ganger følt at dette er for vanskelig å leve opp til. Kravene er for store og idealene for høye. Så tynger teksten meg ned i stedet for å bygge meg opp. Men det er når jeg glemmer at det ikke er i egen kraft jeg skal gjøre dette. Det er i Guds kraft, og det utgjør hele forskjellen. Her er det ikke snakk om «oss», men om «Han» som virker i oss og gjennom oss.

Jeg bor i Jerusalem, der konfliktnivået ofte er høyt. Om bitterheten og hatet ikke skal få det siste ordet, må noen være villige til «å gå en ekstra mil» noen ganger, og noen må være villige til «å vende det andre kinnnet til». Jesus er så radikal at han befaler oss til og med «å elske våre fiender». Om mange nok hadde vært villige og våget å gjengjelde ondt med godt, så hadde det kanskje vært mulig å snu en ond sirkel i Midtøsten og andre konfliktfylte områder. Jesu ord og profeten Mikas ord er like aktuelle i dag som for mange tusen år siden.

Er jeg min brors vokter?

Vi er alle på mange måter skyldige i alt for alle. Jeg har selv så mang en gang fått del i velsignelsen av andre menneskers velgjerninger. Fordi noen var villige til å gå den andre milen med meg, kom jeg gjennom en vanskelig tid. Fordi noen var villige til å vende det andre kinnnet til og tåle urett, ble vårt vennskap bevart. Fordi noen var villig til å dele «oppoverbakkene» med meg, nådde vi toppen sammen. Et av Bibelens grunnspørsmål lyder: «Er jeg min brors vokter»? Og vi kan også spørre som Henrik Ibsen spør i Peer Gynt: «Hvor var du som den hele og den sanne? Hvor var du med Guds stempel på din panne»? Lever vi som helstøpte mennesker preget av rettferd og trofast kjærlighet?

Vi bør trå varsomt, «vandre ydmykt» fordi livet er skjørt. Den som har levd en stund, vet som regel noe om hvor sårbart livet kan være, hvor lite som ofte skiller suksess fra nederlag. Derfor sier Skriften at «forut for ære, går ydmykhet» (Ordsp 15,33; 18,12). Vi «skal vandre ydmykt med vår Gud».

Så blir da disse tre stående denne søndagen i Treenighetstiden: Rettferdighet, trofast kjærlighet og ydmykhet.

Elisabeth Eriksen Levy

Leder for Caspari Center. Erfaring bl.a. som bibeloversetter.

levypepi@gmail.com